

Verksamhetsberättelse för Dala Energiförening 1/1 – 31/12 2011

Styrelsen:

Styrelsens ordinarie medlemmar har varit Dennis Adås, Roger Björkman, Göran Bryntse, Christer Eklund, Lars Hedvall och Lars Jandér, suppleanter Jakob Ebner och Håkan Sternberg. Dennis Adås har varit ordförande, Lars Hedvall kassör och Herman Siklund revisor med John Isaksson som suppleant. Valberedningen har bestått av Jan-Erik Bergkvist och Gunnar Grusell. Christer Eklund har varit redaktör och Mariell Mattison webbredaktör.

Styrelsen har hållit åtta sammanträden under verksamhetsåret. Som vanligt har styrelsemötena varit öppna sammankomster. Medlemsantalet har varit 42 inklusive 5 gratismedlemmar.

Årsmötet 2011

Årsmötesförhandlingarna ägde rum i Studieförbundets lokaler i Falun 3/5 2011 och lockade 12 deltagare. Vi firade därvid föreningens tjugofemårsjubileum med tårta. Innan årsmötet besökte deltagarna HSB: s stora anläggning med solfångare vid Promenaden i Falun.

Enligt beslut vid årsmötet skulle föreningens ambitionsnivå för verksamhetsåret 2012 vara:

1. Att bibehålla sitt nuvarande engagemang för energidagen EnergiIntelligent Dalarna
2. Att få igång hemsidan och se till att det blir ett levande dokument
3. Medlemsbladets fortlevnad och dess eventuella kopplingar till hemsidan
4. Att under styrelsemötena alltid se till att det ”garanterat” skapas utrymme för erfarenhetsutbyte och energidiskussioner.
5. Att årligen åstadkomma minst två aktiviteter som vänder sig till allmänheten och för vilka föreningen kan räkna med ett ekonomiskt stöd från Studieförbundet. Det kan t ex röra sig om föreläsningar av föreningens medlemmar eller studiebesök hemma hos någon med intressant studieobjekt som ett pannrum eller en solfångare.
6. Att inventera föreningens nuvarande kontaktytor och diskutera vad dessa leder till. Försöka nå ungdomar, exempelvis studenter, och bli via nätet

Hemsidan, medlemsbladet och e- mailen till medlemmarna

Frågan rörande medlemsblad och/eller hemsida har varit ett ständigt återkommande diskussionsämne på våra styrelsemöten.

Hemsidan: En arbetsgrupp bestående av Dennis Adås, Roger Björkman, Christer Eklund och Mariell Mattison bildades för att komma med förslag beträffande bl a finansieringen, strukturen, innehållet och eventuell kod endast för föreningens medlemmar. Roger Björkman, som äger företaget Dala Solel, har sponsrat själva tillkomsten av hemsidan och Mariell Mattison kommer att sköta hanteringen av det fortlöpande arbetet med hemsidan på adressen www.dalaenergiforening.se.

Medlemsbladet: Medlemsbladet som med den äran sköts av Christer Eklund fram t.o.m. våren 2011, kommer att ges ut två gånger per år. I medlemsbladet skall alla kommande aktiviteter, fram till nästa medlemsblad, finnas med. Detta kräver en strikt framförhållning (2011 års Höstbrev får väl räknas som ett medlemsblad).

Medlemsbladen 2011 innehöll bl a artiklar om sandwichplåten Hybrix, ABB:s satsningar på HVDC- light, elektronikavfallet samt att Sverige är sämst på sol och effektiviseringar. För övrigt kom det ut ett höstbrev under 2011 med bl a en artikel om Omställning Falun – Att hitta nya värden i livet. Artiklarna skrevs av Dennis Adås, Göran Bryntse och Bernt Lindberg.

E-mail till medlemmarna: Medlemsbladen och fortlöpande information skickas till de medlemmar som har en e-mail adress. Mycket av denna information kommer så småningom också att läggas ut på hemsidan. Via dessa e-mail har det t.ex. gått ut en inbjudan till seminarium om vindkraftens förutsättningar i Dalarna från Länsstyrelsen, liksom information om bl.a. Scandinavian Heartlands öppna föreläsning i oktober 2011 kring bl a solceller, i vilken Dala Energiförening även stod som medarrangör

Medlemmar som saknar e-mail: För medlemmar som saknat e-mail adress, har medlemsbladen, höstbrevet plus delar av utskickad e-mail information gått per brev.

SERO

Medlemmarna i Dala Energiförening har fått SERO-journalen under verksamhetsåret och Roger Björkman har varit föreningens representant som suppleant i SERO:s styrelse.

EnergIntelligent Dalarna

Energidagen 10/5 2011

- Representanter från Dala Energiförening har aktivt deltagit i förberedelser inför dagen.
- Under Energidagen var Dala Energiförening värd för ett av eftermiddagens seminarier. Temat var: Förutsättningarna för småskalig produktion av el? Vad kan vi vänta oss av framtiden? Moderator var Göran Bryntse och de som föreläste kom från Sala Heby Energi, Gävle Energi och ABB.
- Under Dala Energiförenings seminarium berättade Dennis Adås kort om föreningen och delade även ut vår nya informationsbroschyr.
- Vid samma seminarium berättade Jakob Ebner, medlem i föreningen, om broschyren "Nätanslutning av småskalig elproduktion" som tagits fram i samarbete mellan Dala Energiförening och Scandinavian Heartland. Broschyren, som har blivit riktigt lyckad och bra PR för bl a Dala Energiförening, delades ut.
- Som vanligt hade Dala Energiförening fått ett antal fribiljetter. Dessutom bidrog föreningen aktivt till 25 gymnasieelevers deltagande under dagen.

Förberedelser inför energidagen 25/4 2012

Vid ett antal träffar på Länsstyrelsen har representanter från Dala Energiförening aktivt deltagit i förberedelserna inför 2012 års energiseminarium. Dala Energiförening skall svara för ett seminarium. Förslag på programpunkter är information av Tomas Wall kring Djurgårdsstaden, information av Ralf Seth kring ABB norra. Midroc och dess stora installation med tidsstyrning nämndes också som en tänkbar föreläsning.

För övrigt har representanter från Dala Energiförening deltagit i Referensgruppsmöten på Länsstyrelsen i Falun vad gällt mer övergripande frågor och inte själva Energidagen.

Dalarnas Energi- och klimatstrategi

Av Länsstyrelsen fick Dala Energiföreningen i slutet av verksamhetsåret 25 000 kr för att göra ett yttrande om Dalarnas energi- och klimatstrategi. Yttrandet skulle vara klart i mars 2012. En projektgrupp bestående av Dennis Adås, Jan-Erik Bergkvist, Roger Björkman, Göran Bryntse, Christer Eklund, Gunnar Grusell, Lars Jandér bildades. Ett omfattande arbete påbörjades och ett antal träffar i smågrupper och i storgrupp ägde rum. Projektet leddes av Dennis Adås och remissyttrandet inlämnades i laga tid.

Gemensamma stämmodagar i april 2012

Det beslöts att Dala Energiförening skulle delta i två stämmodagar i april 2012 i Borlänge tillsammans med Sveriges Energiföreningars Riksorganisation SERO, Svensk Vindkraftsförening SWIF och Svensk vattenkraftförening SWAF. Stämmodagarna är av samma storleksordning som energidagen EnergiIntelligent Dalarna. De som arbetat med förberedelserna från föreningens sida har framför allt varit Göran Bryntse och Gunnar Grusell (som arbetat även för SWIF) men även Dennis Adås.

Studiebesök och föreläsningar under verksamhetsåret.

Nedanstående har ägt rum i samband med styrelsesammanträdena.

Åskskydd i bebyggelse: Magnus Svensson, medlem i föreningen, föreläste om åskskydd i bebyggelse i Studiefrämjandets lokaler. En broschyr i ämnet delades ut till deltagarna. Studiefrämjandet gav ett ekonomiskt stöd till föreläsningen.

Vid det ”traditionsenliga junibesöket” hemma hos Göran Bryntse i Österå utanför Falun berättade Olle Lindgren om sitt examensarbete kring energi vid bl a Kvarnsvedens vårdcentral, ett arbete han gjort på uppdrag av Högskolan Dalarna.

Visning av solceller: Roger Björkman, medlem och ägare till Dala Solel, visade och demonstrerade (i regnrusk på kvällstid) sin anläggning med solceller hemma i Djurås. Detta gjordes i samarbete med Studieförbundet. För övrigt lovade han att det skulle bli en tradition för Dala Energiförening att årligen ha sin höstupptakt hemma hos honom i Djurås.

Vindkraft: Vid ett studiebesök i Främby Hallar, f d Scantias lokaler, i Falun berättade Kjell Grundström om tankarna på en ”vindkrafts –tekniker – utbildning”

Ungdomskontakter

Nedanstående gjordes eller diskuterades under verksamhetsåret då det gäller ungdomskontakter.

- Lärdomarna från SERO och dess ungdomssektion är, enligt Olof Karlsson, att det finns uppenbara svårigheter att långsiktigt samla ungdomar kring energifrågorna
- Skulle föreningen kunna instifta ett ungdomspris till t ex något UF-företag som visat på ett bra miljöengagemang, med arbetsnamnet ”Lyckosparken”?
- Kontakter togs med Chris Bales, SERC, som bl a resulterade i att energistudenten Olle Lindgrens kunde presentera sitt examensarbete vid styrelsemötet i juni 2011.
- Göran Bryntse lovade att regelbundet via Energicentrum informera studenterna på Högskolan Dalarna om bl a Dala Energiförenings existens
- Dala Energiförening skulle t ex kunna söka en webbredaktör via nätet.

Erfarenhetsutbytet och diskussionerna under styrelsemötena

Om el: Elmätare som kostar mindre än 500 kr är värdelösa. Det kan behövas många tekniker för att serva vindkraften. Var går minsta gränsen för att få elcertifikat om man inte fått annat statligt stöd? Regeringens förslag kring nettodebitering och skatter diskuteras. Det är en tidsfråga innan timmätare kommer att installeras. Vi bör använda begreppet nätnyttä i stället för nätförluster, eftersom ett kraftbolag inte får subventionera ”någonting”. Balanskraften är det stora problemet då el skall överföras.

Om solel och solvärme: Under en tioårsperiod har 200 miljoner kineser skaffat sig solfångare. Är det vettigt att betala 3,71 kr/kWh för solel som i Sala Heby? I USA är det direkt lönsamt för energibolagen att ge bra betalt för t ex solel som kommer från kunder ute i periferin. Diskussion fördes kring tävlingen ”Mesta solenergibyn” och målet ”minimum en kvadratmeter solfångare per invånare” i Dalarna. Hur når vi ut med de senaste solcellsnyheterna?

Om vindkraft: En ”vindkraftsdrake” skulle kunna ge 50 gånger mer energi jämfört med ett markbaserat alternativ.

Om fjärrvärme: Det krävs diskussioner kring utbyggnaden av fjärrvärme kontra byggnation av passivhus eller plushus, som ju inte behöver någon fjärrvärme (aktuellt beträffande Faluns nya översiktsplan).

Om biobränsle: Det finns möjligheter att göra drivmedel ur svartlut. Det skulle kunna gå att producera 10 TWh biodiesel i Söderhamn.

Diverse: Diskussioner om Andreas Rossis ”kalla fusion”. Efterlyses eldsjälarna inom andra organisationer med vilka vi kan samarbeta. Ta kontakt med experter på SERC och på ”elverk”. Konstaterades att det fanns ett antal samverkande orsaker till att taket på brandstationen i Falun kollapsade. Archimedesspiralens prestanda diskuterades.

Inför framtiden

Tänkbara studiebesök: Studiebesök vid Borlänges rangerbangård för att bl a studera dess energitillförsel. Energikonsekvenserna av den nystartade gruvan i Blötberget. SSAB: s stålverk i

Borlänge. Biogasanläggningen i Dala Järna. Hur används avloppsslam. Återvinning och dieslar, Studiebesök hos Henningssons el.

Tänkbara föreläsningar: ”Avbrottsfri” eltillförsel under Skidspelen och Skid-VM. Hur dimensioneras en ackumulatortank? Mer information om solceller. Göran Bryntse föreläser om sin energiinformationsresa till Japan.

Tänkbara aktiviteter: En filmfestival med visning av ”positiva” filmer. En studiecirkel i vilka utlånade energimätare används för att ta bort el-tjuvar. Vi lägger ut informationsbroschyrer hos energirådgivarna, hos Solentek o s v

Tänkbara kontakter: Dala Energiförening kan samarbeta med Omställning Falun och Naturskyddsföreningen i Falubygden/Dalarnas Naturskyddsförening kring studiebesök, seminarier etc. Kan t ex handla om smarta elsystem eller energiproduktion, energidistribution, energianvändning/energiparande inom alla stora användningsområden som bostäder, industri och transporter.

Borlänge 25/4 2012